

CABINET CYNGOR GWYNEDD

Adroddiad i gyfarfod y Cabinet Cyngor Gwynedd

Dyddiad y cyfarfod:	19 Gorffennaf 2022
Aelod Cabinet:	Y Cyngorydd Dyfrig Siencyn Arweinydd y Cyngor
Swyddog cyswllt:	Sioned Williams Pennaeth Economi a Chymuned
Manylion cyswllt:	sionedewilliams@gwynedd.llyw.cymru 01286 679547 MSTeams
Teitl yr Eitem:	CRONFA FFYNIANT GYFFREDIN Y DG

1. Y PENDERFYNIAD A GEISIR

- 1.1. Caniatáu Cyngor Gwynedd i ymgymryd â'r rôl 'awdurdod arweiniol' ar gyfer Cronfa Ffyniant Cyffredin y DG i berwyl cyflwyno'r 'Cynllun Buddsoddi Rhanbarthol' sy'n ofynnol gan Lywodraeth y DG ar ran chwe sir Gogledd Cymru.
- 1.2. Awdurdodi'r Pennaeth Economi a Chymuned - mewn ymgynghoriad gyda'r Pennaeth Cyllid, Pennaeth Gwasanaeth Cyfreithiol a'r Prif Weithredwr – gytuno gyda siroedd eraill y Gogledd ar drefniadau gweinyddu a gweithredu priodol fydd yn gwarchod buddiannau'r Cyngor.
- 1.3. Awdurdodi'r Pennaeth Economi a Chymuned – mewn ymgynghoriad â'r Arweinydd, Pennaeth Cyllid a'r Prif Weithredwr – gytuno ar gynnwys y 'Cynllun Buddsoddi Rhanbarthol'.
- 1.4. Awdurdodi'r Pennaeth Economi a Chymuned - mewn ymgynghoriad gyda'r Pennaeth Cyllid, Pennaeth Gwasanaeth Cyfreithiol a'r Prif Weithredwr – sefydlu trefniadau priodol ar gyfer cyflawni'r rhaglen yng Ngwynedd.

2. Y RHESWM DROS YR ANGEN AM BENDERFYNIAD

- 2.1. Cronfa Ffyniant Gyffredin y DG (UK Shared Prosperity Fund / UKSPF) yw un o'r cronfeydd amgen mae Llywodraeth y DG wedi'i sefydlu yn dilyn gadael yr Undeb Ewropeaidd.

- 2.2. Mae dyraniad ariannol i Wynedd wedi'i gyhoeddi fel rhan o ddyraniad i Ogledd Cymru. I sicrhau mynediad i'r cyllid bydd angen cyflwyno 'Cynllun Buddsoddi Rhanbarthol' cyn 01 Awst 2022 yn amlinellu'r blaenoriaethau ar gyfer defnydd y cyllid a'r bwriad ar gyfer ei weinyddu.

3. CYFLWYNIAD

Cefndir

- 3.1. Pan adawodd y DG'r Undeb Ewropeaidd roedd ymrwymiad gan Lywodraeth San Steffan i ddarparu cyllid i ddigolledu cymunedau na fyddai'n derbyn arian Ewrop mwyach.
- 3.2. Mae Llywodraeth y DG yn bwriadu gweinyddu'r cyllid yn uniongyrchol drwy ddefnyddio'r grymoedd sefydlwyd drwy law [Deddf Farchnad Mewnol y DU 2020](#). Mae Llywodraeth Cymru yn gwrthwynebu bwriad Llywodraeth y DG a chadarnhawyd safiad Llywodraeth Cymru gan Weinidog yr Economi mewn [datganiad ysgrifenedig](#) ar 07 Mehefin 2022.
- 3.3. Mae'r cyllid yn rhan o agenda ffyniant bro ehangach Llywodraeth y DG fel yr amlinellir yn eu [Papur Gwyn Ffyniant Bro](#) ac, yn fwyaf diweddar, yn y [Bil Ffyniant Bro](#) sydd wedi ei gyflwyno i Senedd San Steffan.
- 3.4. Hyd yn hyn, mae Llywodraeth y DG wedi cyhoeddi pedair rhaglen buddsoddi:
- y Gronfa Ffyniant Bro (Levelling Up Fund / LUF);
  - y Gronfa Perchnogaeth Gymunedol (Community Ownership Fund);
  - Y Gronfa Adfywio Cymunedol (Community Renewal Fund / CRF - bellach wedi cau); a,
  - **Cronfa Ffyniant Gyffredin y DU** (UK Shared Prosperity Fund / UKSPF).
- 3.5. Ceir amlinelliad o'r holl gronfeydd ar [wefan y Cyngor](#) a gwybodaeth bellach ar [wefan Llywodraeth y DG](#).

Gorolwg o Gronfa Ffyniant Gyffredin y DG

- 3.6. Cyhoeddwyd [prospectws Cronfa Ffyniant Gyffredin y DG \(UKSPF\)](#) ar 13 Ebrill 2022. Bydd y Gronfa yn dosbarthu £2.6 biliwn o gyllid ar draws y DG erbyn Mawrth 2025.
- 3.7. Bydd pob rhan o'r DG yn derbyn rhan o'r arian gyda'r cyllid wedi ei ddethol i ardaloedd unigol ar sail fformiwla.

- 3.8. Dyranriad Gwynedd ar gyfer y cyfnod hyd at Mawrth 2025 yw £24.4 miliwn. Mae £4.2 miliwn o'r cyfanswm wedi ei warchod i gefnogi oedolion wella eu sgiliau rhifedd.
- 3.9. Mae'r dyranriad wedi'i broffilio i gynyddu drwy gydol y cyfnod gydag isafswm o arian cyfalaf wedi ei bennu yn flynyddol (gellir cynyddu'r swm cyfalaf pe ddymunir).
- 3.10. Prif nod datganiedig y Gronfa yw *meithrin balchder mewn lle a chynyddu cyfleoedd bywyd ledled y DG*. Mae tri 'Blaenoriaeth Buddsoddi' ar gyfer y Gronfa sydd i gyd gydag amcanion unigol:
- a) Cymunedau a lle
  - b) Cynorthwyo Busnesau Lleol
  - c) Pobl a Sgiliau
- 3.11. Rhestrir 53 o ymyriadau unigol wedi eu dethol ymhlith y Blaenoriaethau Buddsoddi ynghyd â detholiad o allbynnau a dangosyddion o fewn [dogfennau atodol](#) ar wefan Llywodraeth y DG.
- 3.12. Mae'r Prosbectws yn awgrymu gellid gweithredu'r Gronfa drwy un, neu gyfuniad o, grantiau cystadleuol (y dull ffafredig), caffael / comisiynu neu gyflawni uniongyrchol drwy law timau o fewn sefydliadau cyhoeddus.
- 3.13. Ellid hefyd dewis gwireddu cynlluniau ar draws mwy nac un ardal leol ac anogir gweithgaredd rhanbarthol, ble'n briodol, yng Nghymru (wele isod).

Cydweithio Rhanbarthol

- 3.14. Yn Lloegr, bydd y cyllid yn mynd yn uniongyrchol i siroedd unigol i'w ddefnyddio neu ddsbarthu ar sail 'Cynllun Buddsoddi Lleol' wedi'i gymeradwyo gan Lywodraeth y DU.
- 3.15. Yng Nghymru (a'r Alban), mae'n ofynnol i ardaloedd lleol gydweithio gydag eraill o fewn eu rhanbarth (Gogledd Cymru yn achos Gwynedd).
- 3.16. Mae'r dyranriad o £24.42 miliwm i Wynedd yn rhan o £126.46 miliwn sydd wedi ei ddyrannu i siroedd Gogledd Cymru.
- 3.17. I sicrhau mynediad i'r dyranriad, mae'n angenrheidiol llunio a chyflwyno 'Cynllun Buddsoddi Rhanbarthol' i'w gymeradwyo gan Lywodraeth y DU. Mae'n ofynnol cyflwyno'r Cynllun Buddsoddi Rhanbarthol cyn 01 Awst 2022.

- 3.18. Mae'r Cynllun ar ffurf ffurflen safonol fydd yn dwyn ynghyd dymuniadau'r siroedd unigol a'r rhanbarth yn ei gyfanrwydd. O fewn y ffurflen bydd angen amlinellu:
- heriau / cyfleoedd yn gysylltiedig â phob blaenoriaeth buddsoddi
  - dewis / meintioli allbynnau a chanlyniadau
  - dewis ymyriadau
  - daprau tystiolaeth o ymgysylltu
  - cadarnhau trefn lywodraethu / gweinyddu
  - cynnig dull dewis prosiectau / cyflawni
  - dethol / proffilio'r gwariant
- 3.19. Un 'Awdurdod Arweiniol' fydd yn atebol am yr arian ar ran rhanbarth gan ddethol y cyllid i'r siroedd eraill neu yn uniongyrchol i gynlluniau petai cytundeb i'w gwireddu ar draws y rhanbarth (caniateir defnydd cyfran o'r dyraniad ariannol i sicrhau adnoddau priodol i gyflawni'r gwaith).
- 3.20. Mae Prif Weithredwyr y Gogledd wedi gofyn i Gyngor Gwynedd - gyda chefnogaeth Swyddfa Rheoli Rhaglen, Uchelgais Gogledd Cymru - gyflawni'r rôl 'Awdurdod Arweiniol' yn ystod cyfnod datblygu a chyflwyno'r Cynllun Buddsoddi Rhanbarthol.

Cyflawni'n lleol

- 3.21. Er fod rôl a phwyslais ar gydweithio rhanbarthol yng nghyd-destun y UKSPF, gwneud gwahaniaeth i fywydau trigolion lleol yw'r perwyl ac mae pob sir yng Ngogledd Cymru yn gytûn:
- fod angen i ardaloedd elwa yn unol â gwerth eu dyraniad unigol;
  - mai mater i ardaloedd lleol yw penderfynu ar ddefnydd eu cyllid; ac,
  - dewis ardaloedd lleol yw cefnogi cynlluniau yn gweithredu ar draws siroedd.
- 3.22. Mae prospectws y Gronfa hefyd yn nodi rôl bwysig i bartneriaid yng nghefnogi'r awdurdod lleol i sicrhau llwyddiant yr UKSPF o fewn ardal, yn cynnwys cynghori ar gynlluniau unigol fydd yn ymgeisio am arian.

4. RHESYMEG A CHYFIAWNHAD DROS ARGYMELL Y PENDERFYNIAD

- 4.1. Cyngor Gwynedd yw corff lletya Uchelgais Gogledd Cymru. Mae'r Cyngor, felly, eisoes yn cyflawni rôl 'awdurdod arweiniol' i'r rhanbarth o fewn y maes datblygu'r economi.

- 4.2. Mae ymestyn y rôl ar gyfer cam cychwynnol yr UKSFP - sef llunio a chyflwyno Cynllun Buddsoddi Rhanbarthol - yn esblygiad naturiol o'r swyddogaeth bresennol ac yn caniatáu amser digonol i chwe sir y Gogledd gytuno ar eu dymuniadau i'r dyfodol.
- 4.3. Yng ngoleuni'r amserlen ar gyfer llunio'r Cynllun Buddsoddi Rhanbarthol a chytuno'r trefniadau ar gyfer gweinyddu a gweithredu'r Gronfa a'r angen i gyfarch dymuniadau holl siroedd y Gogledd; bydd y gwaith yn parhau hyd at ddiwedd Gorffennaf.
- 4.4. Mae strwythurau a threfniadau clir yn eu lle ar gyfer cyflawni'r gwaith, yn cynnwys gweithgor o Uwch Swyddogion yn arwain a grŵp cydlynu i gyflawni'r tasgau caib a rhaw.
- 4.5. Bydd gwaith i fanylu ar y trefniadau cyflawni a chreu strwythurau / gweithdrefnau priodol yn lleol ac y rhanbarthol yn parhau dros gyfnod yr haf ar ôl cyflwyno'r Cynllun Buddsoddi Rhanbarthol.

5. CAMAU NESAF AC AMSERLEN

- 5.1. Mae'n ofynnol cyflwyno Cynllun Buddsoddi Rhanbarthol rhanbarth Gogledd Cymru i Lywodraeth y DG cyn 01 Awst 2022.
- 5.2. Yn amodol ar dderbyn ymateb Llywodraeth y DG, rhagwelir y bydd Cronfa Ffyniant Cyffredin y DG yn cychwyn gweithredu yn ystod tymor yr Hydref.

6. UNRHYW YMGYNGHORIADAU A GYNHALIWYD CYN ARGYMELL Y PENDERFYNIAD

- 6.1. Mae cyrchu barn ac adborth rhaddeiliaid a thrigolion yn rhan bwysig o'r drefn i sefydlu Cynllun Buddsoddi Rhanbarthol a gwireddu'r UKSPF yn lleol.
- 6.2. Yng Ngwynedd mae proses sylweddol ar waith i gyrchu barn ynglŷn â'r meysydd angen sylw, y cydbwysedd rhwng meysydd a'r dulliau gorau o gyflawni. Mae'r gwaith yn cynnwys:
  - sefydlu tudalen benodol ar [wefan y Cyngor](#)
  - cyfres o weithdai cyhoeddus i sefydliadau a thrigolion lleol
  - sesiynau briffio i Aelodau ac Adrannau'r Cyngor
  - ymgynghori unigol gyda phrif rhanddeiliaid lleol yn y sectorau cyhoeddus, preifat a'r drydedd sector
  - ymgysylltu gydag Aelodau Senedd Cymru a San Steffan

6.3. Mae'r ymgynghori lleol gan bob sir unigol yn cael ei ategu'n rhanbarthol, yn arbennig o fewn y meysydd Pobl a Sgiliau a Chefnogi Busnesau Lleol.

6.4. Sylwadau'r Swyddog Monitro:

'Bydd yn allweddol sicrhau fod y trefniadau gyda'r cynghorau yn creu cyfundrefn sydd yn hwyluso cyflawni y gwariant. Fodd bynnag, mae angen cydnabod hefyd fod gweithredu fel corff arweiniol ar brosiect o'r math yma yn creu cyfrifoldebau ac atebolrwydd sydd angen ei gyfarch yn briodol drwy drefniadau cytundebol a'u pasio mlaen i'r sawl sydd yn derbyn yr arian.'

6.5. Sylwadau'r Pennaeth Cyllid:

'Rwyf yn fodlon fod yr adroddiad yn adlewyrchiad teg o'r sefyllfa gyfredol mewn perthynas â'r Gronfa Ffyniant Gyffredin. Bydd gweithredu'r penderfyniadau a geisir yn caniatáu i'r Cyngor symud ymlaen i roi trefniadau priodol yn eu lle i weithredu fel awdurdod arweiniol, trwy gydweithio ag Uchelgais Gogledd Cymru, yn ogystal â galluogi Cyngor Gwynedd i gael mynediad i'w ddyraniad o'r gronfa.'

Mae gwaith arwyddocaol yn parhau o'n blaenau wrth ddatblygu'r cynlluniau addas, ac i ddod i gytundeb cynnar gyda'n partneriaid yn yr awdurdodau lleol eraill ar fecanwaith priodol fydd yn amddiffyn buddiannau Cyngor Gwynedd tra'n gweithredu fel awdurdod arweiniol.'